

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра кіно та телебачення**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі <i>(азначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
Старший викладач кафедри кіно і телебачення Цвигуненко Ігор Євгенович	067-266-92-46	hobbynavigator@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення є однією з найважливіших прикладних і професійних дисциплін, необхідних фахівцям кіно і телевиробництва. Це дисципліна, що виконує важливе завдання підготовки сучасних фахівців-професіоналів, які здатні органічно поєднувати глибокі теоретичні знання з практичними навичками творчої діяльності.

Мета курсу – оволодіння прийомами і методиками, необхідними при створенні візуальної концепції фільму на основі творчого задуму режисера.

Цілі курсу – навчитися трансформувати реальну дійсність і літературні образи в пластичні екранні образи.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації курсу «Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральні компетентності (ЗК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК6. Здатність генерувати нові технологічні ідеї кінотелевиробництва.

ЗК8. Здатність працювати у різноманітних творчих колективах.

ЗК9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК15. Здатність до абстрактного мислення та аналізу.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК1. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК8. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК9. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

ФК11. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуальної культури.

ФК13. Здатність здійснювати та підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК16. Здатність транслювати в ефірному просторі надану інформацію, дикторський текст, в рамках задуму імпровізувати, тощо.

Навчальна дисципліна «Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної, режисерської, операторської, звукорежисерської, телеведучої творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

ПРН6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.

ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПРН13. Виявляти високий рівень мовленнєвої культури, артистизм.

ПРН14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.

ПРН15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ПРН17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.

ПРН18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

1. коло професійних обов'язків журналіста та базові засади організації роботи редакції у режимі прямого ефіру;
2. основні етапи підготовки телепродукту до виходу в ефір, різновиди та формати тележурналістики;
3. особливості журналістської діяльності та роботу з іншими учасниками телевиробництва, принципи організації телевізійного виробництва;
4. основи телепрограмування, структуру та функціональні обов'язки редакційного колективу та технічних служб телекомпанії.

Уміння:

1. вибирати та формулювати актуальні пріоритетні теми для прямиоефірних телевізійних проєктів;
2. планувати роботу в редакції, виконувати інші види редакційної роботи, взаємодіяти з технічними службами телекомпанії.

Навички:

1. роботи в режимі прямого ефіру, редакційним колективом, творчою командою, теоретичними знаннями в галузі жанрової структури телевізійної журналістики;
2. ведення передач прямого ефіру, підготовки та продюсування телевізійних проєктів.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
8	240		112	128	2	3, 4	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Назви тем	Кількість годин							
		денна форма				Заочна форма			
		усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
1	Тема 1. Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення	30	—	14	16				
2	Тема 2. Історія створення телебачення	30	—	14	16				
3	Тема 3. Жанри етерного та стрімінгового телевізійного мовлення	30	—	14	16				
4	Тема 4. Правові аспекти роботи журналіста у прямому етері	30	—	14	16				
5	Тема 5. Технічні особливості організації прямого етеру та стрімінгового телевізійного мовлення	30	—	14	16				
6	Тема 6. Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення у студії	30	—	14	16				
7	Тема 7. Репортаж у прямому етері	30	—	14	16				
8	Тема 8. Сучасне етерне та стрімінгове телевізійне мовлення: телебачення та інтернет	30	—	14	16				
	Всього	240	—	112	128				
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, рекомендації до літератури та інших джерел здобуття інформації. Практичні навички здобуваються за допомогою індивідуальних технічних засобів.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення 1. Особливості етерного мовлення та стрімінговго телевізійного мовлення 2. Симультанність 3. Психологія сприйняття глядача. 4. Інтерактивне телебачення	14	—

2	Тема 2. Історія створення телебачення 1. Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення як явище 2. Телевізійний бізнес	14	—
3	Тема 3. Жанри етерного та стрімінгового телевізійного мовлення 1. Аналіз жанрової палітри програм 2. Контент, що існує лише в етерному та стрімінговому телевізійному мовленні 3. Приклади успішних програм вітчизняного та зарубіжного телебачення 4. Можливості та обмеження	14	—
4	Тема 4. Правові аспекти роботи журналіста у прямому етері 1. Прямий етер на телебаченні та стрімінг в Інтернеті з погляду закону. 2. Правові прецеденти. 3. Відповідальність журналіста за зміст прямого етеру. 4. Журналістика під час виборчої кампанії.	14	—
5	Тема 5. Технічні особливості організації прямого етеру та стрімінгового телевізійного мовлення 1. Сучасні технології організації прямого етеру. 2. Режисура прямого етеру. 3. Робота у студії. 4. Робота у режимі репортажу. 5. Необхідне обладнання.	14	—
6	Тема 6. Етерне та стрімінгове телевізійне мовлення у студії 1. Підготовка журналіста до прямого етеру. 2. Психологія спілкування за умов «одного дубля». 3. Значення невербальних методів комунікації. 4. Драматургія прямого ефіру	14	—
7	Тема 7. Репортаж у прямому етері 1. «Живий» етер та псевдо «пряме включення». 2. Добре підготовлений експромт. 3. Інциденти та несподіванки під час прямого етеру та способи їх нейтралізації.	14	—
8	Тема 8. Сучасне етерне та стрімінгове телевізійне мовлення: телебачення та інтернет 1. Аналіз переваг аудиторії. 2. Роль прямого етеру у сучасному телемовленні. 3. Симбіоз телебачення та інтернету. 4. Стрімінг як розвиток формату прямого етеру. 5. Нові ідеї та жанри інтернет-програм.	56	—

7.САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи Здобувачів щодо вивчення дисципліни «Історія української культури» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Концепція формату на ТБ. Види різних форматів, відмінності та особливості.	16	—
2	Тема 2. Історія виникнення та трансформації ефірного ТБ. Основні етапи та програми, що сформували сучасні тренди в телебаченні.	16	—
3	Тема 3: Телебачення як синтетичний вид мистецтва.	16	—
4	Тема 4: Відмінність: класичного театру, театру нової драми, телевізійного фільму та прокатного кіно. Чому потрібно знати ці особливості режисеру телебачення?	16	—
5	Тема 5: Роль документального кінематографа у телебаченні. Основні ознаки документального кіно?	16	—
6	Тема 6: Аналіз найуспішніших ТВ проектів останнім часом.	16	—
7	Тема 7. Створення події, як прийом в ефірному та стрімінговому ТБ.	16	—
8	Тема 8. Драматична структура в авторському аудіо-візуальному оповіданні на ефірному ТБ та стрімінговому ресурсі. Драматичний трикутник.	16	—
	Всього	128	—

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Розподіл балів, що присвоюються Здобувачам з навчальної дисципліни, є сумою балів за виконання індивідуальних та колективних завдань та додаткові бали за активність під час обговорення поточних тем на заняттях. У разі не набрання достатньої кількості балів для отримання позитивної оцінки, Здобувач має можливість доопрацювати попередні роботи, виконуючи роботу над помилками за вказівками викладача. Впродовж семестру Здобувач за виконання індивідуальних завдань отримує до 50 балів, за активну роботу на заняттях – до 20 балів, за підсумковий модульний контроль – до 30 балів. Складання екзамену дає можливість отримати додатково до 60 балів.

Здобувачі не отримають меж у кількості виконаних самостійних робіт, але їх повинно бути не менш двох.

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен (залік)
--	---

Питання до екзамену:

1. Телевізійна журналістика і масова інформація
2. Виникнення телебачення і становлення його як важливого компонента системи ЗМІ.
3. Специфіка телебачення як різновиду засобів масової комунікації.
4. Програмна політика телеканалів.
5. Комерціалізація телебачення
6. Розвиток громадського телемовлення
7. Виразальні засоби телебачення.
8. Типи комунікаторів на телебаченні.
9. Структура українського телевізійного простору.
10. Головний інструмент телебачення.
11. Відмінність телебачення порівняно з радіо та пресою.
12. Фундаментальна основа принципів журналістського професіоналізму.
13. Основа журналістської етики та морально-фахової норми творчої роботи.
14. Основні принципи інформаційних відносин, яких зобов'язаний дотриматися тележурналіст.
15. Суть принципів, які проголосили на Європейській конференції у Празі (1994) представники країн – членів Ради Європи.
16. Порівняльний аспект принципів діяльності телеорганізацій вітчизняних та закордонних.
17. Особливості функціонування сучасного українського телевізійного простору.

18. Моделі національного мовлення: телебачення громадське (public service broadcasting) як західноєвропейська модель та комерційні телемережі як американська модель.
19. Центральні загальноукраїнські телеканали, їх формат та характеристика.
20. Розвиток українського регіонального телебачення.
21. Приватне телемовлення України.
22. Інформаційні телепрограми та їхня тематична спрямованість?
23. Призначення політико-ідеологічних та історико-культурологічних телепрограм?
24. На якому рівні програми для дітей та юнацтва в Українському телепросторі?
25. Телереклама та її функції.
26. Сутність поняття культура мовлення.
27. Канали усного мовлення.
28. Типологія мовних норм.
29. Основні порушення норм мовлення в телевізійному просторі.
30. Невербальні засоби комунікації.
31. Основи фонаційного дихання
32. Інтонаційні параметри голосу.
33. Основні характеристики людського голосу.
34. Вправи на вдосконалення голосу.
35. Вправи на вдосконалення культури мовлення.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі Здобувачами

Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота Здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль			
екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Котов Д., Ширяєв В. Сценарна майстерність. Київ : Паблішер, 2020. 256 с.
2. Десятник Г.О. Професія : Режисер кіно і телебачення. Київ : Інститут журналістики КНУ, 2018. 88 с.
3. Ширман Р. Режисура документального кіно і телевізійного фільму. Київ : КНУ, 2015. 132 с.
4. Тарковський А. Закарбований час. Київ : Альтекспрес, 2011. 268 с.
5. Едела М.Г. «Технологічні та творчі основи операторської майстерності» альбом-посібник до курсу лекцій за навчальною програмою: «Аудіо-відео технології для кіно-відео гуртків і дитячих телестудій». Запоріжжя, 2020 р. 69 с.
6. Брюховецька Л. Українська кінооператорська школа. Кінематографічні студії. Випуск 10. Київ : Редакція журналу «Кіно-Театр», 2020. 240 с.
7. Росс Е. Кіношно. Графічна мандрівка. Київ : РМ, 2019. 200 с.
8. Драч І. Криниця для спраглих. Львів : Фоліо, 2018. 592 с.
9. Станіславська К.І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2018. 352 с.
10. Миславський В. Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.

Допоміжна:

11. Бурмака М. Технологія створення контактної телевізійної програми в контексті українського телебачення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.08. Київ: Київський національний університет, 2003. 17 с.
12. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Логос, 2011. 391 с.
13. Горпенко, В. Колорит в кіно – та телемистецтві / В. Горпенко; Київ : ДІТМ, 1998.
14. Горпенко, В. Комфортний монтаж / В. Горпенко : Київ : ДІТМ, 1998
15. Дмитровський З. Є. Особливості підготовки інформаційного телесюжету / З. Є. Дмитровський // Телерадіожурналістика : історія, теорія, практика, погляд у майбутнє : Зб. наук.-метод. пр. Львів, 1997. С. 92–97.
16. Канюка С., Ілляшенко М. Тележурналістика: документальний фільм. Київ, 1992.
17. Мащенко І. Міфи і реалії телерадіоефіру. Київ : Агентство ТРК, 2001. 288 с.

18. Мащенко І. Радіо і телебачення: від джерел – до космічних висот. Київ, Миколаїв : Тетра, 2003. 416 с.
19. Мащенко І. Телевізійні аномалії (мас-медійні історії в деталях). Київ: ЗАТ «Телерадіокур'єр», 2005. 216 с.
20. Мащенко І. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. Київ: Україна, 2005. 381 с.
21. Чміль Г. П. Екранна культура: плюральність проявів / Г. П. Чміль. Харків : Крук, 2003. 336 с.
22. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер клас Київ, 2004. 200с.
23. Ширман Р.Н. Алхимия режиссуры. Мастер класс. Київ, 2008. 448 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національної ради з питань телебачення та радіомовлення. URL: <https://www.nrada.gov.ua/> (дата звернення: 02.05.2020)
2. Офіційний сайт UA:Культура. URL: <https://culture.suspilne.media> (дата звернення: 02.05.2020)